

Anketa so slovenskými pro-lifermi I.

Redakcia

17. septembra 2019 ✚ Cirkev ✚ Potraty

Redakcia Christianitas položila 4 otázky na tému potraty viacerým slovenským osobnostiam pro-life hnutia. Piat, z viacerých oslovených ľudí a organizácií, nám poskytli odpovede, ktoré Vám prinášame v dvoch častiach.

Otázky:

Ako zlepšiť situáciu v slovenskom pro-life hnutí, v čom vidíte jeho najväčšie problémy?

Vidíte reálnu šancu na zmenu zákona o interrupciách v nasledujúcich volebných obdobiach?

V čom sa môžeme inšpirovať zahraničnými pro-life hnutiami?

Mali by biskupi zasiahnuť proti katolíkom, ktorí v parlamente nepodporia zákon obmedzujúci potraty?

Otec Dušan Škurla - apoštolát ochrany života - Košice

1. Aktivisti slovenského hnutia za život sú relatívne mladí ľudia. Je to tzv. „generácia Jána Pavla II.“ v najlepšom slova zmysle. Ľudia konzervatívni, nadšení. Medzičasom sa vyprofilovali na schopných lídrov, ktorí rozumejú problematike. Slovenské hnutie za život je diverzifikované do rôznych čiastkových sfér, takže spoločne vytvára krásnu mozaiku laického apoštolátu.

Slovenskí pro-liferi sú de facto dlhodobí aktivisti, ktorým hrozí vyčerpanie a vyhorenie. Preto potrebujú nové posily. Ale v tzv. *i-generácii* sa posily hľadajú ťažko.

Hnutie za život je súčasťou veľkej kultúrnej vojny, ktorá neustále prebieha. Druhá strana dokáže urobiť výtlak cez obrovské peniaze. My nemáme peniaze, ale máme pravdu. Našou „tajnou“ a víťaznou zbraňou je jednota, zomknutie... Tu vidím problém a zároveň potenciál.

Množstvo dobromyseľných ľudí (mohli by sme ich

nazvať pro-life sympatizanti) si neuvedomuje, že aj

malá osobná angažovanosť je dôležitá – koho vyberiem vo voľbách, či sa zúčastním, či podporím a pod. Pro-life jadro sa extrémne namáha, ale nemá dostatočný výtlak. Má síce veľa sympatizantov s dobrým názorom, ale málo pešiakov s vyhrnutými rukávmi. Prečo je to tak a odkiaľ to treba začať meniť? Na tieto odpovede treba veľa papiera...

Foto: otec Dušan Škurla

Okrem toho si myslím, že by nám osožila väčšia profesionalizácia niektorých zložiek a lepšia komunikácia dovnútra i navonok.

2. Napriek odporu opačnej strany verím, že požiadavka ochrany života nenarodených detí nájde svoje silnejšie ukotvenie v legislatíve. Právna ochrana nie je jediným, ale iste je dôležitým nástrojom na nastolenie základnej spravodlivosti pre všetkých. Nesmieme sa vzdávať. Treba vytrvalo hľadať cesty obnovy. Zacitujem Jána Pavla II.: „Potrebná je všeobecná mobilizácia svedomí a spoločné etické úsilie, aby sa uskutočnila veľká stratégia obrany života...“ a „naliehavo je potrebná veľká modlitba za život...“ (EV 95 a 100). Zmena je možná, ale neudeje sa bez veľkých obetí. Veľké zlo sa nedá vyvážiť malým dobrom...

3. Svet je veľký. Poznáme len maličký výsek toho, čo všetko ľudia dokážu vymyslieť alebo uskutočniť. Stačí sa trochu rozhladiť alebo nakrátko vycestovať a človek musí žasnúť, aké rozmanité sú prejavy lásky. Za kľúčové však považujem, že dnes viac ako inokedy predtým sa môžeme navzájom inšpirovať. Vďaka moderným technológiám je svet prepojený a z toho sa dá naozaj veľa vyťažiť. Ak by sme skúmali jednotlivé pro-life projekty na Slovensku, zistili by sme, že sú to prevzaté alebo modifikované projekty zo zahraničia. Teda inšpirácia naprieč hranicami funguje. No mohli by sme sa pýtať aj opačne: Môže sa pro-life hnutie v zahraničí inšpirovať Slovenskom? Zdá sa mi, že máme čo ponúknuť...

4. Myslím si, že by mali. I keď slovo „zasiahnuť“ nie je najvhodnejšie. Možno by bolo lepšie povedať, že biskupi by ich mali kontaktovať a komunikovať s nimi. Na druhej strane si myslím, že sa treba venovať aj formácii katolíckych politikov. To je dlhodobý proces.

Ak hovoríme o tom, že biskupom by na tom malo záležať, treba dodať, že na katolíckych politikov by sme mohli a mali apelovať aj my všetci – kňazi i laici. My, voliči, od ktorých poslanci dostali mandát, aby presadzovali naše hodnoty.

Mgr. Patrik Daniška - predseda Inštitútu pre ľudské práva a rodinnú politiku

1. Stav tretieho sektora, teda pro-life občianskeho aktivizmu, sa za posledné desaťročie zlepšil. Hnutie sa stalo viditeľnejším a myslím, že sme si vybudovali aj určitú pozíciu v spoločnosti, hoci stále je čo zlepšovať. Vďaka patrí aj Cirkvi, ktorá sa nedala zastrašiť a drží sa svojich ideálov.

Čo sa týka problémov, tým hlavným je, že nám chýba politická reprezentácia. To znamená solídna strana s koalíčným potenciálom, ktorá bude považovať pro-life témy za prioritné a ako podmienku vstupu do vlády si stanoví výrazné zlepšenie práve v tejto oblasti. Veľmi by nám tiež pomohla väčšia angažovanosť podnikateľov, ktorí by finančne podporili profesionalizáciu pro-life organizácií. Veľkým problémom sú aj megatredny a postupné kultúrne premeny spoločnosti smerom k väčšiemu individualizmu a egoizmu, ktoré idú proti životu.

2. Určite áno, ale veľa bude záležať, kto bude zostavovať vládu. Rizikom je najmä vláda s radikálnymi liberálmi, ktorí nebudú ochotní veci zlepšiť. No celkovo si myslím, že reálne je dosiahnuť zrušenie bezdôvodných potratov, o čo sa aj treba snažiť.

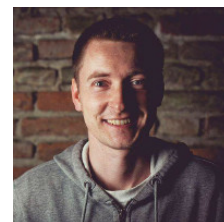

Foto: Patrik Daniška

3. Super to ide Američanom, ale aj Poliakom, či Chorvátom.

Američania pracujú na všetkých frontoch, robia pochody, ponúkajú pomoc tehotným mamičkám, píšú kvalitné knihy, lobujú, od nich sa vieme veľa učiť. Dôležitá je aj skúsenosť, že toto hnutie sa v politickej oblasti desaťročia sústredilo skoro výhradne na zrušenie rozhodnutia Roe vs. Wade, no nič sa nepodarilo. Potom prišli s myšlienkou prijímať menšie zmeny, a tu začali dosahovať výsledky. V tom sa môžeme inšpirovať – snažiť sa o úplné zrušenie diskriminácie nenarodených, no súčasne pracovať aj na menších, reálnejších krokoch, ktoré nás k tomuto cieľu približujú.

4. Určitá forma spätnej väzby by zo strany Cirkvi mala byť, ale to musia posúdiť biskupi, veď okolnosti môžu byť rôzne. Dôležité sa mi ale zdá, aby veriaci pri svojom hlasovaní zohľadňovali prioritne postoj politikov k právu na život nenarodených detí. To je ako keby sme v minulosti podporovali politikov s dobrým ekonomickým programom, ale nevadilo by nám, že presadzujú otroctvo, rasizmus, alebo deportácie Židov. Takú istú dilemu riešia voliči aj dnes, akurát je v hre iné diskriminačné kritérium. Kým v minulosti bola rozšírená diskriminácia ľudí pre ich národnosť, alebo farbu pleti, dnes tu máme diskrimináciu nenarodených. Kresťania, ale aj ostatní ľudia, ktorí odmietajú nespravodlivosť, by to mali pri voľbách zohľadňovať.

Jana Ray - Tutková - riaditeľka CBR (Centra pre bioetickú reformu)

1. Osobne sa teším tomu, že je tu kopec organizácií, ktoré sa venujú rôznym oblastiam, témam, používame rôzne komunikačné spôsoby. Ak nám unikne nejaké pripomienkové konanie, iná organizácia ho zachytí. Ak niekoho neosloví keď počuje o post-aborčnom syndróme, možno ho osloví keď uvidí vyobrazené potratené dieťa, na jedného zapôsobia emotívne, na druhého racionálne argumenty. Čo sa politiky týka, chcelo by to lepší ťah na bránku. Napr. doterajším národným pochodom za život unikla historická príležitosť – keď sa báli otvorene žiadať ochranu detí zákazom potratov. Tento septembrový pochod ju už snáď neprepasie.

2. Myslím, že ešte v tomto volebnom období je treba zrušiť financovanie potratov zadarmo, na ktorom participujú všetci zo zdravotných odvodov. Ide o potraty pre ženy nad 40 rokov, z dôvodu postihnutia plodu či preto, že žena mala dva pôrody cisárskym rezom. Tieto dôvody, aby štát žene zaplatil zabitie jej nenarodeného dieťaťa, sú naozaj zastarané, zavedené pred 45 rokmi. Obávam sa, že avizovaný návrh koalície sa nepokúsi ani len o to, ale sa

pokúsi len kozmetickými zmenami zalepiť oči kresťanom a ústa biskupom. Nakoniec to ešte môže obsahovať už medializovaný problematický zámer Smeru – zaviesť preplácania genetických testov tehotným, ktoré v zahraničí prispeli k ohromnému nárastu potratov detí s Downovým syndrómom. Tejto dedičnej chorobe sa pritom dá predchádzať vitamínmi, viď CBR kampaň. <https://www.cbreurope.sk/index.php/Prevenciou>

Foto: Jana Ray – Tutková

3. Inšpiráciou je nepochybne vývoj v USA, ktorý podrobne sledujem s mojim manželom Američanom. Práve ako to vidíme v posledných rokoch v jednotlivých štátoch USA, treba aj u nás skúsiť znížiť lehotu, dokiaľ je možné žiadať o potrat – napr. na 7. týždeň po počatí, keď má dieťa už vyvinuté prsty na rukách a nohách, tvár. A potom ísť ďalej na 3. týždeň, keď mu začína biť srdce. Tak by sa verejná mienka mohla postupne posúvať. Na rozdiel od USA, nepotrebujeme nový rozsudok Ústavného súdu, aby taký zákon vstúpil do platnosti. Ak by sme však chceli poľskú potratovú úpravu, ako bola minulý rok diskutovaná v parlamente – zákaz potratov na žiadosť, podľa právnikov by sme museli prijať ústavnú novelu. No Ústavný súd SR pred 12 rokmi povedal, že len úplný zákaz by považoval za protiústavný, pričom konkrétne uviedol zákaz potratov pre ohrozenie života ženy. Samozrejme, pri ohrození života ženy je treba zachraňovať kohokoľvek – matku alebo dieťa, kto má väčšie šance na záchranu a nepriama nechcená smrť nenarodeného dieťaťa by sa nikdy nepovažovala za vraždu.

4. Myslím, že najúčinnšie by bolo, keby sa biskupi verejne neukazovali s politikmi a zástupcami strán, ktoré tu a v Bruseli už dlhé roky obhajujú legálne potraty a dokonca sa ich pokúšali rozšíriť napr. zavedením potratovej tabletky. Potraty sú jeden zločin, ktorý tento štát legitimizuje pre niektoré osoby. Ďalším, ktorý sa týka každého kresťana i občana, je nedobrovoľný výber daní, čo sa nedá nazvať inak ako krádež. Možno ešte výpalné. Strany a politici, ktorí z toho žijú, žiadajú vyššie dane, odvody, zadlžovanie štátu a prerozdeľovanie týchto ukradnutých peňazí, aby si kúpili voličov, sú pre mňa neprijateľní. Kresťania by mali odmietnuť voliť aj takýchto „sociálne“ orientovaných politikov, lebo zabiť a kraďnúť je proti Božím prikázaniam. Biskupi by mali byť lídri, to isto platí.

II. časť: <http://christianitas.sk/anketa-so-slovenskymi-pro-lifermi-ii/>

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/anketa-so-slovenskymi-prolifermi-i/>